

Aaro Laine (1908–1986), sosiaalineuvos, urheilutoimitaja, urheilujohtaja

Aaro Laine teki merkittävän uran maamme suurimman sanomalehden Helsingin Sanomien urheilutoimituksen päällikkönä. Hän oli koko ikänsä kiinnostunut myös urheilun järjestötoiminnasta, erityisesti nuorisourheilusta, ja toimi 27 vuotta valtakunnallisen nuorisourheilujärjestön johtokunnassa. Helsingin Sanomista hän siirtyi työuransa lopuksi urheilun keskusjärjestön SVUL:n pääsihteeriksi. Ansoistaan Aaro Laineelle on myönnetty Suomen liikuntakulttuurin ja urheilun kultainen ansioristi.

Aaro Laine syntyi Viipurissa 5. maaliskuuta 1908. Hän oli kiinnostunut liikunnasta jo nuorena kilpaillen muun muassa voimistelussa. Yleisurheilu kiehtoi kuitenkin enemmän ja 1930-luvulle tultaessa Laineesta oli kehittynyt maajoukkue-tason pituushyppääjä ja kansallisen kärkipään pikajuoksija. Yleisurheilun SM-kilpailuissa 1935 Kotkassa hän voitti pituushypyn mestaruuden tuloksella 744. Se säilyi SM-kilpailujen ennättyksenä 23 vuotta, kunnes kesällä 1958 Jorma Valkama hyppäsi Kalevan kisoissa pidemmälle.

Laine voitti pituushypyn Suomen mestaruuden neljä kertaa, ja oli lisäksi kaksi kertaa toinen ja kaksi kertaa kolmas vuosina 1932–1939. Hänen ennätykseen jäi 1935 hypätty 744. Sinä vuonna Euroopassa vain kuusi miestä hyppäsi pidemmälle.

Hän juoksi 100 metriä aikaan 10,9 vuonna 1937 ja kuului Viipurin Urheilijoiden 4x100 metrin viestijoukkueeseen, joka voitti Suomen mestaruuden 1937–1939. VU:n kvartetti juoksi kesällä 1938 Suomen ennättyksen 4x200 metrillä. Laineen aktiiviura kilpaurheilijana päättyi talvi-sotaan.

Aaro Laine oli ollut mukana myös urheilun järjestötoiminnassa Viipurissa jo nuorukaisiästä lähtien. Hänestä tuli kuuluisan voimisteluseuran Kelkkalan Kisailijoiden sihteeri 19-vuotiaana 1928, ja myöhemmin seuran puheenjohtaja. Laine kilpaili seuransa voimistelujoukkueessa.

SVUL:n Viipurin piiri valitsi Aaro Laineen nuorisajaoston puheenjohtajaksi 23-vuotiaana 1932 ja piirin sihteeriksi 1938. Tarmokas ja järjestelykykyinen nuorukainen oli kiinnostunut nuorisotyöstä, ja hänet valittiin 1937 Poikaurheiluliiton johtokuntaan. Liiton nimeksi tuli 1939 Suomen Poikaurheiluliitto, vuodesta 1950 Suomen Poika- ja Tyttöurheiluliitto, ja lopulta vuodesta 1959 SVUL:n Nuoret. Laine kuului järjestön johtokuntaan 27 vuotta, joista viimeiset seitsemän vuotta puheenjohtajana. Eläkevuosinaan hän muisteli viihtyneensä aina parhaiten nuorisourheilun parissa.

Aaro Laineen kotikaupunki Viipuri jäi sotien rauhanneuvotteluissa itärajan taakse. Jatkosodan aikana hän oli ollut sotilasohjaajana. Laine siirtyi evakkoon Helsinkiin. Viipurissa hän oli toiminut useiden lehtien – Karjalan, Maakansan ja Suomen Urheilulehden – avustajana 1920-luvun loppuvuosista lähtien, ja kirjoittaminen kiinnosti entistä enemmän. Maan suurin sanomalehti Helsingin Sanomat nimitti 1947 Aaro Laineen urheilutoimituksensa päälliköksi.

Urheilutoimittajana Aaro Laine kunnostautui erityisesti pakinoitsijana nimimerkillä ”Mr. A?”. Hän kirjoitti nasevia ja kantaa ottavia tekstejä omaperäisellä tyyllillään. Hän myös uudisti 1950-luvulla Helsingin Sanomien urheilusivujen sisältöä.

Valtakunnan suurimman sanomalehden urheilupäällikköä arvostettiin ammattikunnan piirissä. Hänet valittiin Urheilutoimittajain Liiton hallitukseen, ja liiton puheenjohtajaksi 1957–1962. Sinä aikana liiton jäsenmäärä lähti kasvuun, ja toiminta alkoi monipuolistua. Urheilutoimittajien määrä suomalaisissa sanomalehdissä lisääntyi, ja alan arvostus parani. Hän jätti puheenjohtajan tehtävät siirryttyään SVUL:n pääsihteeriksi.

Laine toimi luottamustehtävissä seura-, piiri- ja liittotasolla edeten SVUL:n liittohallituksen työvaliokuntaan. Hän oli myös Lappiin suuntautuneen liikuntamatkailun edelläkävijöitä, ja toimi Tunturiladun puheenjohtajana 1949–1955. Kunnalliseen päätöksentekoon hän osallistui urheilulautakunnan jäsenenä ennen sotia Viipurissa ja sotien jälkeen Helsingissä.

Aaro Laineen ura urheiluvaikuttajana huipentui siihen, että hänet valittiin SVUL:n pääsihteeriksi 1963. Tehtävään siirtyessään hän oli 55-vuotias, ja jäi eläkkeelle kymmenen vuotta myöhemmin. Suurimman

keskusjärjestön johtavana virkamiehenä hän oli parantamassa keskusjärjestöjen tulehtuneita suhteita ja sopimassa TUL:n kanssa avoimesta kilpailutoiminnasta. Hänen pääsihteerikaudellaan SVUL rakennutti uuden toimitalon Helsingin Topeliuksenkadulle, ja SVUL:n jäsenliittojen määrä kasvoi 27:stä 40:een. Pääsihteeri Laine osallistui myös SVUL:n omistaman Suomen Urheiluopiston kehittämiseen Heinolan maalaiskunnan Vierumäellä.

Pääsihteerinä Lainetta arvostettiin vankasta järjestökokemuksesta. Hän oli hyvä puhuja ja sujuva esiintyjä, sekä tietysti aktiivinen kirjoittaja. Virkansa puolesta hän oli 1960-luvulla muutaman vuoden SVUL:n äänenkannattajan Suomen Urheilulehden vastaava päätoimittaja. Jäätyään eläkkeelle hän toimi Urheilijoiden Ammattienedistämisseätiön asiamiehenä, ja 1920-luvulla alkanut ura urheiluvaikuttajana päättyi vasta 1980-luvulle tultaessa.

Lähteet

Arponen, Antti O. *Amatööreistä ammattilaisiksi*. Urheilutoimittajien Liitto 1931–1991. Urheilutoimittajien Liitto, Helsinki 1991.

Suomen urheilu, SVUL 1900–1980. Toimittanut Antti O. Arponen. Toimituskunta Esko Sarvikas (pj) et al. Artikkeliaivustajat Kaarlo Hartiala et al. Suomen Valtakunnan Urheiluliitto, Helsinki 1981.

Suomen urheilutoimittajat 1986. Toimittanut Antti O. Arponen. Urheilutoimittajain Liiton matrikkeliitimikunta: Ilmo Lounasheimo (pj) et al. Urheilutoimittajain Liitto, Helsinki 1986.